

2020/2613(RSP).

9.6.2020

UTKAST TILL FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av frågorna för muntligt besvarande B9-0000/2020 och B9-0000/2020
i enlighet med artikel 136.5 i arbetsordningen
om genomförandet av EU:s vattenlagstiftning
(2020/2613(RSP))

**Christophe Hansen, Sara Cerdas, Nicolae Ștefănuță, Marco Dreosto,
Martin Häusling, Joanna Kopcińska, Malin Björk, Eleonora Evi**
för utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet

Europaparlamentets resolution om genomförandet av EU:s vattenlagstiftning (2020/2613(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (nedan kallat *ramdirektivet om vatten*)¹,
 - med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/118/EG om skydd för grundvatten mot föroreningar och försämring (nedan kallat *grundvattendirektivet*)²,
 - med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/105/EG om miljökvalitetsnormer inom vattenpolitikens område och ändring och senare upphävande av rådets direktiv 82/176/EEG, 83/513/EEG, 84/156/EEG, 84/491/EEG och 86/280/EEG, samt om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG (nedan kallat *direktivet om miljökvalitetsnormer*)³,
 - med beaktande av direktiv 2007/60/EG om bedömning och hantering av översvämningsrisker (nedan kallat *översvämningsdirektivet*)⁴,
 - med beaktande av rådets direktiv 91/27/EEG av den 21 maj 1991 om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (nedan kallat *avloppsvattendirektivet*)⁵,
 - med beaktande av kontroll av ändamålsenligheten av ramdirektivet om vatten och översvämningsdirektivet⁶,
 - med beaktande av utvärderingen av avloppsvattendirektivet⁷,
 - med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning om minimikrav för återanvändning av vatten⁸,
- med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om kvaliteten på dricksvatten (omarbetning)⁹,
- med beaktande av sin resolution av den 28 november 2019 om klimat- och miljönsödläget¹⁰,

¹ EGT L 327, 22.12.2000, s. 1.

² EUT L 372, 27.12.2006, s. 19.

³ EUT L 348, 24.12.2008, s. 84.

⁴ EUT L 288, 6.11.2007, s. 27.

⁵ EGT L 135, 30.5.1991, s. 40.

⁶ SWD(2019)439 och sammanfattningen av den i SWD(2019)440.

⁷ SWD(2019)700 och sammanfattningen av den i SWD(2019)701.

⁸ Ärtu på väg att antas i plenum.

⁹ COM(2017)0753, 1.2.2017.

¹⁰ 2019/2930(RSP).

- med beaktande av Europeiska miljöbyråns rapport *European environment — state and outlook 2020: Knowledge for transition to a sustainable Europe*¹¹,
- med beaktande av meddelandet från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: *Den europeiska gröna given*¹²,
- med beaktande av EU:s strategi för biologisk mångfald fram till 2030¹³,
- med beaktande av EU:s strategi från jord till bord¹⁴,
- med beaktande av det sjunde miljöhandlingsprogrammet¹⁵,
- med beaktande av kommissionens meddelande *Investeringsplanen för ett hållbart Europa*¹⁶,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 11 mars 2020 *En ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin. För ett renare och mer konkurrenskraftigt Europa*¹⁷,
- med beaktande av kommissionens meddelande *EU vid ett vägskäl – bygga upp och bygga nytt för nästa generation*¹⁸,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 11 mars 2019 *Europeiska unionens strategi om läkemedel i miljön*¹⁹,
- med beaktande av kommissionens och OECD:s gemensamma studie från maj 2020 *Financing Water Supply, Sanitation and Flood Protection - Challenges in EU Member States and Policy Options*²⁰,
- med beaktande av FN:s mål för hållbar utveckling, i synnerhet mål nr 6 om rent vatten och sanitet²¹,

¹¹ Finns på <https://www.eea.europa.eu/publications/soer-2020>

¹² COM(2019)0640.

¹³ COM(2020)0380.

¹⁴ Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: *Från jord till bord-strategin för ett rättvisare, hälsosammare och miljövänligare livsmedelssystem*, COM(2020)0381, 20.5.2020.

¹⁵ Europaparlamentets och rådets beslut nr 1386/2013/EU av den 20 november 2013 om ett allmänt miljöhandlingsprogram för unionen till 2020 – Att leva gott inom planetens gränser, EUT L 354, 28.12.2013, s. 171.

¹⁶ Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: *Investeringsplanen för ett hållbart Europa – Investeringsplanen inom den gröna given*, COM(2020)0021, 14.1.2020.

¹⁷ COM(2020) 0098.

¹⁸ COM(2020)0456.

¹⁹ COM (2019)0128.

²⁰ Finns på <http://www.oecd.org/environment/financing-water-supply-sanitation-and-flood-protection-6893cdac-en.htm>

²¹ Ingår i FN:s generalförsamlings resolution av den 25 september 2015 *Att förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling*.

- med beaktande av rapporten från den mellanstatliga plattformen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster (IPBES) om den globala bedömningen av biologisk mångfald och ekosystemtjänster från maj 2019²²,
- med beaktande av det europeiska medborgarinitiativet *Right2Water*²³,
- med beaktande av Regionkommitténs yttrande [av den 1 juli 2020] över kontroll av ändamålsenligheten av ramdirektivet om vatten, grundvattendirektivet, direktivet om miljökvalitetsnormer och översvämningsdirektivet²⁴,
- med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande av den 12 december 2018 över *Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om minimikrav för återanvändning av vatten (löpande programmet)*²⁵,
- med beaktande av artiklarna 136.5 och 132.2 i arbetsordningen,
- med beaktande av sina muntliga frågor till rådet och kommissionen om genomförandet av EU:s vattenlagstiftning²⁶,
- med beaktande av förslaget till resolution från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet, och av följande skäl:
 - A. Vatten är en oförytterlig och livsnödvändig offentlig resurs och vattenvården är ytterst viktigt för bevarandet av EU:s ekosystemtjänster, liksom även för resursanvändning och ekonomisk produktion. Europa måste finna effektiva svar på dagens utmaningar i fråga om vatten och förvalta befintliga vattenresurser på ett ändamålsenligt sätt, eftersom de direkt påverkar folkhälsan, energiproduktionen, jordbruket och livsmedelstryggheten.
 - B. I ramdirektivet om vatten inrättades en ram för skydd av 110 000 ytvattenförekomster i EU, med syfte att senast 2015 uppnå ”god ekologisk och kemisk status”. Vid kontrollen av ändamålsenligheten framkom påtagliga brister i genomförandet av EU:s vattenlagstiftning och ovannämnda status kommer knappast att ha uppnåtts vid utgången av tidsfristen 2027.
 - C. God kemisk status har uppnåtts för bara 38 % av ytvattnen, och bara 40 % av dem har god ekologisk status eller kan få det.
 - D. Medlemsstaternas genomförande av ramdirektivet om vatten är utslagsgivande för hur verkningsfullt det direktivet kommer att bli.
 - E. Uttaget av vatten är en stor belastning för EU:s vattenförekomster. Omkring en fjärdedel av allt vatten som tas från miljön i EU går till jordbruket. En överenskommelse har uppnåtts om den nya förordningen om återanvändning av vatten,

²² Global bedömningsrapport om biologisk mångfald och ekosystemtjänster från den mellanstatliga plattformen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster (IPBES), finns på <https://ipbes.net/global-assessment>

²³ www.right2water.eu

²⁴ <https://cor.europa.eu/en/our-work/Pages/OpinionTimeline.aspx?opId=CDR-541-2020>

²⁵ EUT C 110, 22.3.2019, s. 94.

²⁶ O [000XXX/YYYY] och O [000XXX/YYYY].

och detta kommer att göra det lättare att använda renat avloppsvatten från tätbebyggelse för jordbruksändamål.

- F. Utsläpp av orenat eller otillräckligt renat avloppsvatten från tätbebyggelse och/eller av industriellt avloppsvatten är den huvudsakliga punktkällan till vattenförorening i EU. Jordbruket är den huvudsakliga diffusa källan, med sina utsläpp av närsalter, bekämpningsmedel och andra förorenande ämnen.
- G. Kemisk förorening av ytvatten och grundvatten måste ovillkorligen åtgärdas redan vid källan om det bara är möjligt, eftersom detta är kostnadseffektivast.
- H. Vid kontrollen av ändamålsenligheten framkom det att ramdirektivet om vatten är tillräckligt föreskrivande med tanke på de belastningar som ska åtgärdas, men likväl medger tillräcklig handlingsfrihet för att man vid behov ska kunna genomföra det med större kraft mot framväxande utmaningar som det inte sägs något om i det direktivet, såsom klimatförändringar, vattenbrist och alltmer oroväckande förorenande ämnen.
- I. Den biologiska mångfalden i sötvatten är hotad överallt i Europa. Sunda och motståndskraftiga sötvattens ekosystem klarar bättre av att begränsa klimatförändringarnas effekter och anpassa sig till dem.
- J. En tredjedel av Europas länder lider av vattenbrist, vilket innebär att de har mindre än 5 000 m³ vatten per capita att tillgå årligen²⁷.
- K. Vatten bildar ett väsentligt inslag i näringsväven. God grundvatten- och ytvattenkvalitet är nödvändig för att man ska nå fram till ett rättvisare, hälsosammare och miljövänligare livsmedelssystem, såsom det beskrivs i från jord till bord-strategin.
- L. I dag finns det över 21 000 vattenkraftverk i Europa. EU har inte vidtagit några heltäckande åtgärder för avlägsnande av dammar.
- M. Med hjälp av avloppsvattendirektivet kunde man effektivt minska föroreningen av vattenförekomsterna genom att få ner den belastning efterfrågan på biokemiskt syre innebär samt kväve- och fosforbelastningen i renat avloppsvatten överallt i EU.
 - 1. Europaparlamentet välkomnar att man med hjälp av ramdirektivet om vatten kunnat få till stånd en lämplig styrningsram för integrerad vattenförvaltning.
 - 2. Europaparlamentet välkomnar kommissionen bedömning om att ramdirektivet om vatten är ändamålsenligt, men att genomförandet av det måste förbättras och påskyndas.
 - 3. Europaparlamentet beklagar dels att målen för ramdirektivet om vatten ännu inte uppnåtts, huvudsakligen till följd av att finansieringen varit otillräcklig, genomförandet gått särdeles trögt, övervakningen av efterlevnaden inte räckit till och undantag från direktivet kommit till flitigt bruk, dels att miljömål inte i tillräcklig utsträckning integrerats i sektorspolitiken och dels att hälften av EU:s vattenförekomster fortfarande

²⁷ <https://www.eea.europa.eu/publications/92-9167-025-1/page003.html>

inte uppvisar god status.

4. Europaparlamentet konstaterar att klimatförändringarna kan bli till stor skada för källor till sötvatten, i och med att torka minskar flodernas vattenföring, så att föroreningarna blir mer koncentrerade, och slagregn ökar avrinningen från tätbebyggelserna och jordbruket. Parlamentet framhåller att med ökande värme följer ökad vattenstress, vilket påverkar ett flertal sektorer. Parlamentet understryker att man i den kommande EU-strategin för klimatanpassning vederbörligen bör beakta de akvatiska ekosystemens motståndskraft, liksom också översvämningar och vattenbrist.
5. Europaparlamentet konstaterar att det finns utrymme för förbättringar inom området kemikalier. Parlamentet uppmanar kommissionen att i bilagorna till ramdirektivet om vatten uppdatera förteckningarna över aktuella ämnen. Parlamentet rekommenderar att det tas fram nya riktlinjer för bättre metoder för övervakning av blandningar.
6. Europaparlamentet konstaterar att principen om ”sämst styr” bör få kvarstå oförändrad, men att den likväl gör det svårt att gå ut med information om vilka framsteg som gjorts med enskilda parametrar. Parlamentet efterlyser kompletterande rapporteringsmetoder (såsom rapportering om huruvida målen uppnåtts, underskridits eller överskridits). Parlamentet framhåller att allmänheten måste få insyn i vattenkvaliteten i EU och heltäckande information om den.
7. Europaparlamentet beklagar djupt att det med knapphändig motivering beviljats undantag för över hälften av Europas vattenförekomster. Parlamentet efterlyser en uppdatering av vägledningsdokumenten för beviljandet av undantag, för att undantagen ska bli mindre vanliga.
8. Europaparlamentet beklagar att man i ett flertal medlemsstater fortfarande knappast alls eller över huvud taget inte använder principen om kostnadstäckning, som föreskriver att alla vattenanvändare ska delta i kostnaderna på ett effektivt och proportionerligt sätt. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att överväga och genomföra en adekvat politik för prissättning av vatten och fullständigt tillämpa principen om kostnadstäckning, såsom det förutsätts i ramdirektivet om vatten. Parlamentet framhåller dock att alla bör få tillgång till vatten till överkomligt pris.
9. Europaparlamentet framhåller vikten av ytterligare åtgärder mot eutrofieringen av både sötvatten och saltvatten till följd av kväve och fosfor från avloppsvatten och andra källor, bland annat jordbruket.
10. Europaparlamentet konstaterar att vattenkraftverken ger den största andelen av EU:s förnybara energi, men påpekar att dammbyggen kan negativt påverka livsmiljöer och att ramdirektivet om vatten uppställer strikta kriterier för skyddet av hydromorfologiska förhållanden. Parlamentet efterlyser strikta bedömningar av hur vattenkvaliteten och ekosystemen påverkas av de förändringar som dammbyggen för med sig.
11. Europaparlamentet konstaterar att omläggningen av godstransporter från vägar till inre vattenvägar bör beledsagas av stöd till hållbara alternativa bränslen och former av teknik för sjöfarten på inre vattenvägar, för att växthusgasutsläppen ska minska och vattenförekomsterna inte få sämre kvalitet.

12. Europaparlamentet välkomnar att avloppsvattendirektivet lett till belastningsminskningar och sålunda bidragit till bättre vattenkvalitet, men beklagar dock att man vid utvärderingen av det direktivet inte sett efter hur effektivt det är att industriellt avloppsvatten släpps ut i ledningsnät och till reningsverk.
13. Europaparlamentet konstaterar att problemen med bräddning och dagvattenavrinningen i stadsmiljöer inte får tillräcklig belysning i avloppsvattendirektivet.
14. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att så fort som möjligt och i ingen händelse senare än 2027 nå fram till att ramdirektivet om vatten fullständigt följs.
15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja medlemsstaternas genomförande av vattendirektiven, med hjälp av tekniskt bistånd, lämplig utbildning samt delning av god praxis och sakkunskap.
16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att rigoröst och skyndsamt ingripa mot medlemsstaters överträdelser för att säkerställa att alla medlemsstater så fort som möjligt och senast 2027 fullständigt följer ramdirektivet om vatten. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen till åtgärder i de pågående överträdelseförfarandena om systemsatta överträdelser av vattenlagstiftningen.
17. Europaparlamentet betonar att den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) måste anpassas till ramdirektivet om vatten när det gäller behovet av ökade vattenskyddsåtgärder inom jordbruket. Parlamentet välkomnar att bättre hantering av näringsämnen tagits med som ett av målen för de nya strategiska GJP-planerna samt i EU:s strategi för biologisk mångfald.
18. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att effektivisera och förbättra systemen för övervakning av vattenkvalitet genom att bland annat samla in data om bekämpningsmedelsrester och -metaboliter i Europas vattenförekomster.
19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ta fram strategier för hantering av torka, såsom ett led i förvaltningsplanerna för avrinningsdistrikt och planerna för hantering av översvämningsrisker.
20. Europaparlamentet föreslår såsom åtgärd mot torka att det lanseras projekt där nedlagda stenbrott görs till bassänger för uppsamling av regnvatten och översvämningsvatten. Parlamentet uppmanar till forskning kring och investeringar i detta.
21. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att ta reda på vilka ekonomiska resurser behövs och trygga tillgången till dem, och att göra mer för att ha kvar befintliga infrastrukturer som inte föranleder några farhågor ur synvinkel av miljö eller folkhälsa, samt att återinvestera i dessa infrastrukturer. Parlamentet betonar att det behövs ekonomiskt stöd till innovativa metoder och naturbaserade lösningar.
22. Europaparlamentet uppmanar till bättre integrering av översvämningsdirektivet i politiken för att prioritera naturbaserade lösningar och anpassa finansieringsflödena därefter.
23. Europaparlamentet vill att unionen och medlemsstaterna ska göra mer för att åtgärda

alltmer oroväckande förorenande ämnen såsom mikroplaster och läkemedel.

24. Europaparlamentet efterlyser bättre offentligt samråd, bättre medvetenhet och upplysning bland allmänheten och stimulans till sektorsövergripande dialog.
25. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.